

Latvijas Transpersonālās psiholoģijas un psihoterapijas asociācijas Ētikas kodekss

Ikviens Latvijas Transpersonālās psiholoģijas un psihoterapijas asociācijas biedrs, transpersonālās psihoterapijas speciālists, kas psihoterapijā izmanto transpersonālās psihoterapijas metodes, kā arī persona, kura ir saņēmusi EUROTAS sertifikātu psihoterapijā, ir apņēmieš ievērot Ētikas kodeksu. Tas ir dokuments, kas nosaka LTPPA profesionālās darbības ētiskās normas. Ar Ētikas kodeksu ieteicams iepazīstināt arī klientus un Transpersonālās izglītības institūta studentus, jo tas nosaka, kādas attiecības starp transpersonālo psihoterapijas speciālistu un klientu ir uzskatāmas par profesionālām un korektām, kādas ir abu pušu tiesības, pienākumi un atbildība.

1.KODEKSĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI UN PAMATJĒDZIENI

1.1. **LTPPA** (Latvijas Transpersonālās psiholoģijas un psihoterapijas asociācijas) - ir organizācija, kas serificē transpersonālās psihoterapijas speciālistus Latvijā. LTPPA izvirza kandidātus sertifikācijai transpersonālajā psihoterapijā Eiropas Transpersonālās asociācijas (EUROTAS) Transpersonālās psihoterapijas sekcijas (ESTP) Sertifikācijas un akreditācijas komisijai (ECCA).

1.2. **LTPPA Ētikas kodekss** (Kodekss) regulē transpersonālās psihoterapijas speciālistu darbības ētiskās normas, kā arī pasniedzēja, studenta, supervizora un klienta attiecības. Tas ir oficiāli saistošs dokuments visiem LTPPA biedriem. Biedru kandidāti apliecina savu apņemšanos un saistības ievērot Kodeksu ar rakstisku iesniegumu. Kodekss tiek pārskatīts un pēc vajadzības rediģēts ik pēc 5 gadiem kopš tā pēdējās apstiprināšanas brīža.

1.3. Vārdi „transpersonālās psihoterapijas speciālists”, „supervizors”, „pasniedzējs”, „students”, „klients” Kodeksa tekstā apzīmē gan vīriešus, gan sievietes, vienskaitlī un daudzskaitlī.

1.4. **LTPPA Ētikas Komisija** (ĒK) sniedz atbalstu LTPPA biedriem profesionālās ētikas jautājumos un piedāvā individuālas konsultācijas sakarā ar ētiska rakstura problēmām biedru profesionālajā darbībā, un (vai) mācībās. ĒK paredz biedru atbildību saistībā ar konsultācijās minētajām problēmām, kā arī diskusijas ar citām LTPPA dalīborganizācijām par TPS ētikas jautājumiem.

1.5. **Sūdzības izskatīšanas komisija** (SIK)

1.6. **TPS** ir transpersonālās psihoterapijas speciālists vai LTPPA biedrs, kas praktiskajā darbībā ar klientiem izmanto transpersonālās psihoterapijas metodes). Minētajām personām ir EUROTAS sertifikācijas prasībām atbilstoša profesionālā izglītība. TPS strādā privātp praksē un (vai) organizācijā, un veic praktisku psihoterapeitisku darbu sadarbojoties ar vienu vai vairākiem klientiem (ar bērnu, pieaugušo, pāri, ģimeni, grupu).

1.7. **TPS klients** ir fiziska persona vai grupa, kas sadarbojoties gūst profesionālu psihoterapeitisku palīdzību. Nepilngadīgu un (vai) nepilntiesīgu klientu intereses psihoterapijas procesā pārstāv arī trešās personas: piemēram, vecāki, aizbildņi, juridiskas personas.

1.8. **III students** (tālākizglītības un pilnveides mācību iestādes “Transpersonālās izglītības institūts” students) ir persona, kas apgūst profesionālu izglītību LTPPA atzītas psihoterapijas mācību programmas ietvaros.

1.9. **TPS supervizors** ir persona ar profesionālo izglītību konkrētā transpersonālās psihoterapijas virzienā ar praktizējošu TPS pieredzi, kā arī persona, kura saņēmusi EUROTAS sertifikātu psihoterapijā, kuru LTPPA vai arī LTPPA atzītas transpersonālās psihoterapijas mācību programmas ietvaros.

1.10. **TPP pasniedzējs** (transpersonālās psiholoģijas un psihoterapijas pasniedzējs) saskaņā ar LTPPA vai arī LTPPA atzītas mācību iestādes piešķirtu kvalifikāciju un tiesībām veic profesionālu izglītošanas darbu konkrētas metodes ietvaros.

1.11. **Anonimitāte** ir personas individuālās identitātes neizpaušana vai arī informācijas trūkums par personas individuālo identitāti. Anonimitātes princips šeit nozīmē to, ka konsultēšanas procesa un situāciju publiskošanā (profesionālu mācību ietvaros, presē u.c.) tiesisku, ētisku un psiholoģisku apsvērumu dēļ informācija tiek pasniegta tā, lai konkrētu personu individuālā identitāte paliek neatpazīstama.

1.12. **Konfidencialitāte** ir informācijas pieejamības ierobežošana vai ierobežojums. Konfidencialitātes princips šeit nozīmē to, ka informācija, ko konsultants saņem no klienta darba gaitā, netiek izpausta un tā tiek uzglabāta tādā veidā, kas nodrošina tās nepieejamību citām personām.

2. VISPĀRĪGIE ĒTISKIE PRINCIPI

2.1. TPS savā profesionālajā darbībā sniedz profesionālu un kvalitatīvu pakalpojumu.

2.2. TPS uztur un turpina paaugstināt savu profesionālo kompetenci, piemēram, regulāri apmeklējot supervīzijas, nepieciešamības gadījumā, individuālo psihoterapiju, kā arī veicot pētījumus, apmeklējot profesionālās konferences vai seminārus, sniedzot publikācijas, kā arī rūpējas par savu garīgo izaugsmi.

2.3. LTPPA, atzīstot ētiskās izpratnes attīstību par būtisku TPS personīgās un profesionālās izaugsmes aspektu, uzskata esošo un topošo TPS ētisko izglītošanos un pašpilnveidi par katra TPS, studenta, pasniedzēja, supervizora pienākuma un goda lietu.

Līdztekus ētikas studijām psiholoģijas mācību programmu ietvaros, šādā darbā var iekļaut arī regulāras profesionālas konferences vai seminārus par TPS ētikas jautājumiem un par to specifiku konsultēšanas virzienu un metožu ietvaros.

2.4. LTPPA sastāvā esošā mācību organizācija un Sertifikācijas komisija savā darbībā ievēro to, ka profesionālās ētikas studijām jābūt iekļautām psiholoģijas mācību programmās; mācību organizācijas nodrošina atbilstošu studiju priekšmetu pasniegšanu studentiem.

2.5. TPS apzinās savus personiskos un profesionālos ierobežojumus, un, ievērojot tos, konsultējas ar kolēģiem vai ar supervizoru, un (vai) iesaka savam klientam citu konsultantu, ja darbs ar konkrēto klientu pārsniedz minētā konsultanta iespēju robežas.

2.6. TPS apzinās situācijas, kurās attiecības ar darba devējiem, tuviem draugiem, radiem un partneriem var rasties interešu konflikts, tā ka šīs personas varētu ietekmēt TPS profesionālos lēmumus, un savā profesionālajā darbībā izvairās no attiecībām, kurās iespējams interešu konflikts, vai arī iespēju robežās kontrolē to iespējamos riskus.

2.7. TPS izprot, atzīst un nediskriminē tādas personu un grupu atšķirības, kā vecuma, dzimuma, reliģiskās piederības, filozofiskās pasaules uztveres, sociāli ekonomiskā stāvokļa vai etniskās izcelsmes nosacītās īpatnības, seksuālās orientācijas, kā arī tās cilvēku īpašās vajadzības, ko nosaka specifiskas dzīves situācijas. TPS ir ieguvis atbilstošu apmācību un pieredzi, vai arī konsultējas, lai nodrošinātu atbilstošu un kompetentu profesionālu palīdzību minētajām personām.

2.8. TPS respektē klienta intereses un viņa individualitāti.

2.9. TPP pasniedzējs atzīst par savu primāro pienākumu palīdzēt studentiem zināšanu un prasmju apguvē, un uztur augstus informācijas pasniegšanas līmeņus, veicot to objektīvi, profesionāli un precīzi.

2.10. Pētniecībā TPS uzņemas atbildību par pētījumu tematu un metožu izvēli, par pētījumu datu analīzi un par to, kā tiek atspoguļota un pasniegta informācija par izpētes rezultātiem.

2.11. Nav pieļaujama, atkarību izraisošu un/vai apreibinošu vielu (alkohols, narkotiskas un halocigēnas vielas) lietošana TPS darbā, citās aktivitātēs, t.sk., LTPPA organizētajos pasākumos.

2.12. TPS ir pilnībā atbildīgs par terapijas procesu sesijas laikā un organizē savu darbu saskaņā ar Kodeksu.

2.13. Ja LTPPA biedram ir sodāmība, kas saistīta ar viņa profesionālo darbību, tad šim biedram obligāti nekavējoties jāinformē par to LTPPA un ĒK.

2.14. LTPPA biedram ir nekavējoties jāinformē LTPPA ĒK par apsūdzību un par iespējamo tiesas procesu, ja tie ir saistīti ar minētā biedra profesionālo darbību.

2.15. Jebkura Kodeksā minēto principu neievērošana apdraud klienta garīgo veselību, TPS, profesionālās organizācijas tēlu un reputāciju sabiedrībā.

2.16. LTPPA veic savu biedru aizstāvību profesionālās kompetences ietvaros, ja biedri savā profesionālajā darbībā sastopas ar pārmētiem un apsūdzībām.

2.17. TPS, uzsākot darbu ar klientu, iepriekš jānoskaidro jautājumi, kas varētu ierobežot viņu objektivitāti vai radīt interešu konfliktu darba procesā.

3. ĒTISKIE UN TIESISKIE PRINCIPI

3.1. TPS, tāpat kā jebkura cita pilsoņa personīgās rīcības ētiskie un tiesiskie principi, uzskatāmi par privātu jautājumu. Nav pieļaujams, ka privātie principi būtu pretrunā ar TPS profesionālo pienākumu veikšanu un (vai) varētu mazināt sabiedrības uzticību un paļaušanos uz TPS un viņa pārstāvēto organizāciju.

3.2. Kodeksā iztirzātie ētikas principi ir saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas vispārīgajiem principiem, kā arī saskaņā ar (Eiropas Psihoterapijas Asociācijas Ētikas Principu Deklarāciju) - un EUROTAS Ētikas Principu deklarāciju. LTPPA psihoterapijas speciālists, kurš ir arī vienas vai vairāku LTPPA dalīborganizāciju biedrs, savā profesionālajā darbībā ievēro gan LTPPA, gan arī konkrēto LTPPA dalīborganizāciju Ētikas kodeksus.

3.3. Ja rodas konflikts starp Eiropas vai valsts, vai konkrētas iestādes likumu un nolikumu ievērošanu un EUROTAS Ētikas Principu vai LTPPA ĒK, vai LTPPA dalīborganizāciju Ētikas kodeksu ievērošanu, tad konfliktā iesaistītais TPS dara zināmu pretējai pusei savu ētisko atbildību LTPPA un EUROTAS Ētikas kodeksa ietvaros, un, ja vien tas iespējams, darbojas, lai panāktu konflikta atrisināšanu tā rašanās secībā.

3.4. TPS pienākums ir pirms konsultēšanas uzsākšanas saprotami izskaidrot klientam psiholoģiskās korekcijas darba principus, nosacījumus un metodes, kā arī no konsultēšanas sagaidāmās vēlamās sekas un iespējamās apgrūtināšās blakusparādības, informē klientu par iespējām iepazīties ar LTPPA ĒK. Ja klients piekrīt piedāvātajiem darba noteikumiem, nepieciešams mutiski vienoties vai sastādīt rakstisku sadarbības līgumu. Ja TPS uzskata, ka konkrētā psiholoģijas metode klientam nav piemērota, vai arī, ja pats klients no tās atsakās, jāpiedāvā klientam cita metode vai arī cita profesionāla palīdzība.

3.5. TPS līgumā tiek noteikti konsultēšanas ietvari (tas, kas konkrētajā gadījumā tiek pieņemts par psiholoģiskās korekcijas formu), konfidencialitātes pakāpe, sesiju iespējamais skaits un biežums, saskare un saziņa sesiju starplaikos, pārtraukumi sakarā ar brīvdienām un atvaļinājumiem, konsultēšanas pabeigšanas noteikumi, savstarpējā finansiālā atbildība, iespējamā medicīniskās palīdzības nepieciešamība, citu speciālistu konsultāciju iespējas, citi konsultēšanas darba būtiskākie nosacījumi.

4. KONFIDENCIALITĀTE

4.1. TPS nodrošina saņemtās informācijas konfidencialitāti un informē klientu par konfidencialitātes nosacījumiem, noslēdzot konsultēšanas līgumu. Konfidencialo informāciju konsultants drīkst izpaust citiem, mutiski vai rakstiski, vienīgi ar klienta vai klienta intereses pārstāvošas personas rakstisku piekrišanu. Konfidencialitāte ir jāievēro arī pēc konsultēšanas pabeigšanas vai pārtraukšanas. Minētajos gadījumos un apakšpunktos 4.2. un 4.4. ir noteikti konfidencialitātes ierobežojumi.

4.2. Tie LTPPA biedri, kuri ir ārstniecības personas, ir tiesīgi izpaust informāciju par klientu, kas saņemta psihoterapijas procesā, saskaņā ar Ārstniecības likumu.

4.3. Situācijās, kad persona rada apdraudējumu savai vai citas personas veselībai vai dzīvībai, nekavējoties jāziņo atbildīgajām iestādēm (policijai un/vai ātrajai palīdzībai). Par minēto situāciju nekavējoties jāinformē LTPPA valde.

4.4. TPS drīkst, bez klienta rakstiskas piekrišanas, konsultēšanas procesā saņemto informāciju izpaust profesionālos nolūkos (mācībās un supervīzijās), ar nosacījumu, ka materiāls tiek sagatavots un pasniegts tādā veidā, kas nodrošina klienta pilnīgu anonimitāti.

4.5. Pirms uzsākt darbu ar nepilngadīgu klientu vai klientu ar ierobežotu rīcībspēju, TPS saskaņo ar minētā klienta likumisko pārstāvi līguma punktus, t.sk. par konfidencialitātes nodrošināšanu.

4.6. TPS ir jānodrošina rakstiskas informācijas uzglabāšana par klientu drošā, citām personām nepieejamā vietā.

4.7. Informāciju zinātniskiem nolūkiem - publikācijām, intervijām, prezentācijām plašsaziņas līdzekļos – TPS sagatavo un pasniedz tādā veidā, kas nodrošina klienta pilnīgu anonimitāti.

4.8. Aizliegts TPS izmantot psihoterapijas procesā par klientu iegūto informāciju savtīgos nolūkos.

4.9. Aizliegts filmēt, veikt audioierakstus vai fotografēt nodarbību gaitu bez TPS un klienta atļaujas (rakstiskas vienošanās).

5. KLIENTA TIESĪBAS.

5.1. Gadījumos ja klients ir neapmierināts ar TPS sniegtā pakalpojuma kvalitāti, klientam ir tiesības ar sūdzību vērsties pie TPS darba devēja vai LTPPA.

5.2. TPS izsmeļoši informē klientu par jebkādu konsultēšanas, izglītības, apmācības, izpētes vai izvērtēšanas procedūru būtību un nolūkiem. TPS apliecina, ka klientu, studentu, apmācāmo personu un pētījumu dalībnieku piedalīšanās šajos pasākumos ir brīvprātīga.

5.3. TPS rūpējas par savu un klienta savstarpējo attiecību kvalitāti, vienmēr respektē klienta intereses un klienta individualitāti.

5.4. TPS ievēro psiholoģiskās konsultēšanas ētiskos aspektus darbā ar klientu. TPS aizliegts izmantot klienta uzticēšanos, apmierinot personīgās vajadzības (emocionālās, seksuālās, sociālās, ekonomiskās).

5.5. Klientam ir tiesības pārtraukt konsultācijas neatkarīgi no noslēgtā līguma nosacījumiem. Ja konsultāciju gaitā klients atsakās no sadarbības ar konkrēto TPS vai arī no konkrētās metodes, TPS piedāvā klientam citu metodi vai arī cita profesionāla palīdzību.

5.6. Ievērojot noslēgto līgumu, TPS pienākums ir nepieļaut situācijas, kad sadarbība ar klientu tiek neplānoti pārtraukta pēc paša TPS iniciatīvas. Ja tomēr tas ir nepieciešams, TPS izskaidro klientam radušos situāciju un pamato savu lēmumu. TPS informē klientu par turpmāko psiholoģiskās konsultēšanas un citām palīdzības iespējām.

5.7. TPS klientam nesniedz nepamatotus solījumus, kurus vēlāk nespēs profesionāli īstenot.

6. PROFESIONĀLĀS ATTIECĪBAS

6.1. TPS respektē savu kolēģu vajadzības, pienākumus un kompetences.

6.2. TPS darba devējs vai supervizors veicina TPS turpmāku profesionālo attīstību un kompetenci.

6.3. TPS sadarbībā ar studentiem, pētījumu un supervīziju dalībniekiem, u.c., nav pieļaujama neētiska rīcība.

6.4. Uzzinot par cita TPS izdarītu ētisku pārkāpumu, TPS cenšas šādu problēmsituāciju atrisināt neformāli, pārrunājot ar kolēģi radušos situāciju. Ja problēmsituāciju nav atrisināma neformālā veidā, TPS informē LTTPA.

6.5. Jānodrošina klientu un kolēģu personas datu aizsardzība, saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu.

6.6. Nav pieļaujama neētiska rīcība attiecībā pret saviem kolēģiem. Kolēģu darba negatīva apspriešana vai komentēšana klientu klātbūtnē nav pieļaujama.

6.7. Nav pieļaujams, ka TPS maldina klientu vai sabiedrību par savas profesionālās kvalifikācijas līmeni.

7. PUBLISKI PAZIŅOJUMI UN REKLĀMA

7.1. TPS publicētu paziņojumu un reklāmas sludinājumu nolūks ir palīdzēt sabiedrībai veikt apzinātus spriedumus un izvēles. Piedāvājamie pakalpojumi, sava profesija, profesionālā sagatavotība un kvalifikācija, kā arī ar sludinājumu saturu saistītās iestādes un organizācijas tēls šādos paziņojumos jāatbilst un jāraksturo objektīvi un pareizi.

7.2. Nav ētiski pieļaujams reklamā minēt citu cilvēku psihoterapeitisko pieredzi, izmantot rekomendējoša rakstura atsauksmes bez autora atļaujas, kā arī salīdzināt savu darbu ar kolēģu darbu un (vai) salīdzināt reklamējamo psiholoģiskās korekcijas virzienu ar citiem psihoterapijas virzieniem.

7.3. Psiholoģiski izvērtējumi un konsultēšana notiek vienīgi profesionālu attiecību kontekstā. Ja TPS sniedz ieteikumus publiskās lekcijās vai demonstrējumos, vai arī izmantojot plašsaziņas līdzekļus, pastu u.tml., tiem jābūt visaugstākajā profesionalitātes līmenī un saskaņā ar pašreizējiem datiem, kas saistīti ar konkrēto jautājumu.

8. IZVĒRTĒŠANA UN IZPĒTE

8.1. Veidojot, publicējot un lietojot transpersonālās psihoterapijas metodes, TPS rūpējas par to, lai tiktu ievērotas klienta intereses un sekmēta klienta labklājība, lai izvērtēšanas rezultāti netiktu izmantoti nepareizi vai ļaunprātīgi.

8.2. TPS respektē klienta tiesības būt informētam par izvērtēšanas rezultātiem un to interpretāciju, izdarītiem secinājumiem un rekomendācijām.

8.3. TPS rūpējas par to, lai testus un citas izvērtēšanas metodes lietotu vienīgi tie speciālisti, kas ir tiesīgi tās lietot.

8.4. Pētījuma uzsākšanai jābūt pamatotai ar TPS pārdomātu spriedumu par to, kādā veidā vislabāk iespējams veicināt cilvēkzinātnes attīstību un cilvēku labklājību. Ja TPS lēmums ir veikt izpēti, tad jāpārdomā pētījumam veltāmo spēku un resursu ieguldīšanas alternatīvas. Pētījums tiek veikts uz minēto apsvērumu pamata, respektējot un rūpējoties par pētījuma dalībnieku godu, labklājību, kā arī apzinoties cilvēku izpētē ievērojamos noteikumus un profesionālos standartus.

8.5. TPS respektē indivīda brīvību atteikties piedalīties pētījumā vai izstāties no pētījuma jebkurā laikā.

8.4. Pētnieks aizsargā dalībnieku no fizisko un garīgo diskomfortu kaitējuma un briesmām, kas var rasties no pētniecības procedūrām. Pētniecībā netiek izmantoti paņēmieni, kas varētu izraisīt nopietnu vai ilgstošu kaitējumu dalībniekam. Pētnieks informē dalībnieku par sekām un riskiem. Dalībnieks ir pilnībā informēts, un katrs dalībnieks parakstās, ka ir brīvprātīgi piekritis piedalīties pētījumā.

9. SŪDZĪBAS UN TO IZSKATĪŠANAS KĀRTĪBA

9.1. Klienti un klientu intereses pārstāvošas personas, kā arī TPS var iesniegt LTPPA Ētikas komisijai sūdzības par TPS rīcību vai izturēšanos, tāpat, TPS var iesniegt LTPPA Ētikas komisijai sūdzības par TPP pasniedzēju vai supervizoru rīcību, vai izturēšanos, ja uzskata to par nepieļaujamu, kaitējošu vai nosodāmu, un, ja konflikts nav atrisināms pārrunu ceļā starp konfliktā iesaistītajām pusēm.

9.2. Tāda rīcība vai izturēšanās, kas atzīstama par ētiski nosodāmu vai nolaidīgu, t.i. Kodeksa principu vai normu neievērošana, Kodeksa 9. sadaļas „Sūdzības un to izskatīšanas kārtība” ietvaros tiek saukta par ētikas pārkāpumu.

9.3. Sūdzību izskatīšanu vada LTPPA ĒK, ko ievēl LTPPA Biedru kopsapulce.

9.4. Juridiska vai fiziska persona neiesniedz sūdzību savtīgos nolūkos un ir atbildīga par iesniedzamās sūdzības saturu.

9.5. Sūdzība iesniedzama rakstiski, adresējama LTPPA ĒK. Sūdzībā jābūt norādītam iesniedzēja vārdam, uzvārdam un kontaktinformācijai, atbildīgā TPS vārdam un uzvārdam, sūdzības būtības izklāstām un norādei uz rezultātu, ko sūdzības iesniedzējs sagaida no sūdzības izskatīšanas.

9.6. LTPPA ĒK informē atbildīgo LTPPA biedru par saņemto sūdzību un par tās saturu, kā arī informē LTPPA valdi par saņemto sūdzību.

9.7. LTPPA ĒK ar balsu vairākumu pieņem lēmumu par sūdzības izskatīšanu vai neizskatīšanu. Ja sūdzība netiek pieņemta izskatīšanai, sūdzības iesniedzējs un apsūdzamā persona (turpmāk: abas puses) tiek rakstiski informētas par atteikumu un tā iemesliem. Ja sūdzība tiek pieņemta izskatīšanai, abas puses tiek rakstiski informētas par termiņu, kādā paredzēts izskatīt sūdzību un paziņot lēmumu uz sūdzības izskatīšanas pamata. Minētie rakstiskie paziņojumi abām pusēm tiek sniegti 2 nedēļu laikā kopš sūdzības saņemšanas LTPPA ĒK.

9.8. Ja sūdzība tiek pieņemta izskatīšanai, LTPPA ĒK 2 nedēļu laikā no tās saņemšanas izveido SIK 3 personu sastāvā, no kuriem viens tiek nozīmēts par SIK priekšsēdētāju. Punktā 9.7. minētajā paziņojumā LTPPA ĒK informē abas puses par SIK izveidošanu.

9.9. Ja sūdzība tiek pieņemta izskatīšanai, vispirms SIK tiek ar abām pusēm, uzklauša tās un mēģina samierināt, kas varētu kalpot par pamatu sūdzības atsaukšanai. Ja sūdzības iesniedzējs nepiekrīt sūdzību atsaukt, sūdzību izskata SIK.

9.10. Sūdzības izskatīšanā LTPPA ĒK un SIK atturas no principiāliem iepriekšpieņemumiem par to, vai ētikas pārkāpums ir noticis, vai nav noticis. Sūdzības izskatīšana LTPPA ir norobežojama no faktu pārbaudes, izvērtēšanas, kas pārsniegtu LTPPA kompetences robežas.

9.11. Sūdzības izskatīšanas gaitā abām pusēm tiek dota iespēja izskaidrot un komentēt sūdzību. Lai nodrošinātu sūdzības izskatīšanu, SIK var izteikt šādus lūgumus un izvirzīt šādas prasības:

9.11.1. Pieprasīt atbildīgās personas piedalīšanos atsevišķās vai arī visās sūdzības izskatīšanas sēdēs. Atbildīgai personai ir tiesības uz pārstāvja klātbūtni, kā minēts punktā 9.12

9.11.2. Aicināt atbildīgo personu komentēt sūdzību, kā arī pieprasīt no atbildīgās personas atbildes uz SIK jautājumiem.

9.12. Katram LTPPA biedram ir tiesības lūgt citu LTPPA biedru (izņemot tos, kas iekļauti SIK) būt viņa pārstāvim sūdzības izskatīšanas procesā.

9.13. Atbildīgais LTPPA biedrs atzīst par savu pienākumu sekmēt sūdzības izskatīšanu: sadarboties ar SIK un LTPPA ĒK, pēc to prasības piedaloties sūdzības izskatīšanas procedūrā klātienē un laikus sniedzot skaidru informāciju sakarā ar sūdzību.

9.14. Sūdzības izskatīšanas procesa kopsavilkums tiek protokolēts, un informācija ir konfidenciāla.

9.15. Ievērojot profesionālās ētiskās atbildības principu, LTPPA ir tiesības nepieņemt atbildīgā biedra iesniegumu par izstāšanos no LTPPA, ja par šo biedru ir LTPPA ĒK iesniegta sūdzība, kas vēl nav izskatīta, vai arī tās izskatīšana vēl nav pabeigta.

9.16. SIK pieņem lēmumu uz sūdzības izskatīšanas pamata 30 dienu laikā. Ja izskatīšana nevar tikt pabeigta 30 dienu laikā, abas puses rakstiski tiek informētas par termiņa pagarināšanas iemesliem. SIK lēmumam jāietver atbilde uz jautājumu, vai ir noticis ētisks pārkāpums. SIK lēmums tiek rakstiski paziņots abām pusēm un LTPPA ĒK. Ja ar SIK lēmumu tiek konstatēts ētisks pārkāpums, šim lēmumam jāpievieno LTPPA valdes rekomendācijas par to, kā novērst līdzīgu pārkāpumu atkārtošanos. SIK lēmumiem ir obligāts raksturs LTPPA ietvaros.

9.17. SIK lēmums tiek rakstiski nosūtīts abām pusēm un LTPPA valdei.

9.18. Saskaņā ar SIK lēmumu, atbildīgajam biedram var piemērot vienu vai vairākus sodus:

- brīdinājums;
- rājiens;
- profesionālās darbības pilnveidi (supervīzijas, individuālā psihoterapija);
- par SIK lēmumu informēt sertifikācijas komisiju;
- biedra izslēgšana no LTPPA.

9.19. Atbildīgajam LTPPA biedram ir tiesības uz apelācijas procedūru. Apelāciju sakarā ar LTPPA valdes lēmumu var iesniegt LTPPA Valdei rakstiski, 30 dienu laikā pēc SIK lēmuma pieņemšanas. Šādā gadījumā Valde uzdod LTPPA ĒK izveidot SIK citā sastāvā minētās sūdzības atkārtotai izskatīšanai.

9.20. Ja ar LTPPA ĒK lēmumu ir konstatēts apsūdzētā LTPPA biedra ētisks pārkāpums un LTPPA Valdē nav 9.19. punktā minētajā kārtībā saņemts apelācijas iesniegums, LTPPA ĒK ir tiesības informēt LTPPA biedrus par konkrēto lēmumu un tā saturu.

9.21. Ja sūdzētājs nav apmierināts ar SIK un Valdes lēmumu, viņam ir tiesības to pārsūdzēt EUROTAS Ētikas komisijai (jo LTPPA ir EUROTAS biedrs).

9.22. Ja LTPPA ĒK vai Valdei rodas neskaidrība lēmuma pieņemšanas procesā, tad ir ieteicams konsultēties ar EUROTAS Ētikas komisiju, kuras ieteikumiem ir rekomendējošs raksturs.

Sagatavoja: Marija Sorokina
Iveta Letapure
Inga Gulbe

2021.gada 27.augustā